

مقاومت آنتی بیوتیکی یک تهدید جهانی بزرگ است. در نتیجه مقاومت دارویی، آنتی بیوتیک‌ها و سایر داروهای ضد میکروبی بی‌اثر می‌شوند و درمان عفونت‌ها به طور فزاینده‌ای دشوار یا غیرممکن می‌گردد.

داروی ضد میکروب چیست؟

داروهای ضد میکروبی شامل آنتی بیوتیک‌ها، ضد ویروس‌ها، ضد قارچ‌ها و ضد انگل‌ها می‌شوند. اینها داروهایی هستند که برای پیشگیری و درمان عفونت‌ها در انسان، حیوانات و گیاهان استفاده می‌شوند.

مقاومت ضد میکروبی چیست؟

مقاومت ضد میکروبی زمانی اتفاق می‌افتد که باکتری‌ها، ویروس‌ها، قارچ‌ها و انگل‌ها در طول زمان تغییر می‌کنند و دیگر به داروها پاسخ نمی‌دهند و درمان عفونت‌ها را سخت‌تر می‌کنند. در این صورت خطر گسترش بیماری، ابتلا شدیدتر به بیماری و مرگ را افزایش می‌دهند. متأسفانه قربانی مقاومت به آنتی بیوتیک‌ها، دو سایر داروهای ضد میکروبی، تمام رده‌های سنی در کل جهان می‌باشند.

علل بروز مقاومت میکروبی چیست؟

- استفاده نابجا و بیش از حد از داروهای آنتی میکروبیال در انسان‌ها، حیوانات و گیاهان اولین علت بروز مقاومت میکروبی می‌باشد.
- تجویز و مصرف غیر منطقی داروها و عدم تبعیت بیماران از درمان پیش‌بینی شده از جانب پزشک معالج، یکی دیگر از علل بروز مقاومت میکروبی است. به عنوان مثال آنتی بیوتیک‌ها فقط قادرند عفونت‌های باکتریایی را از بین ببرند. اما بر روی عفونت‌های ویروسی مانند سرماخوردگی و آنفولانزا بی‌تاثیرند و تجویز آنها برای بیماری ویروسی منجر به مقاومت میکروبی خواهد شد.
- کمبود دسترسی به آب تمیز و بهداشتی چه برای انسانها و چه برای حیوانات باعث می‌شود یکی از راه‌های پیشگیری از بروز عفونت‌ها که شستشوی مناسب می‌باشد، عملی نشود و مقاومت میکروبی به آنتی بیوتیک‌ها بروز نماید.
- استفاده غیر منطقی از آنتی‌بیوتیک‌ها در طی پاندمیک بیماری کرونا نیز می‌تواند منجر به بروز افزایش مقاومت میکروبی شود. بیماری کرونا یک بیماری ویروسی است و تنها زمانی که فرد مبتلا همزمان دچار عفونت باکتریایی شده باشد، تجویز داروهای آنتی بیوتیک تحت نظارت پزشک مجاز می‌باشد.

عوارض جانبی آنتی بیوتیک‌ها چیست؟

زمانی که آنتی بیوتیک‌ها مورد نیاز نباشند، به شما کمکی نخواهند کرد و عوارض جانبی آنها همچنان می‌تواند باعث آسیب شود. عوارض جانبی می‌تواند از واکنش‌های خفیف مانند راش تا مشکلات سلامت جدی‌تر باشد. این مشکلات می‌تواند شامل واکنش‌های آلرژیک شدید، عفونت‌های مقاوم به آنتی بیوتیک و عفونت کلستری‌دیوم دفیسیل باشد که باعث اسهال می‌شود و می‌تواند منجر به آسیب شدید روده بزرگ و مرگ شود.

کاری که ما میتوانیم انجام دهیم تا از بروز مقاومت میکروبی جلوگیری کنیم:

- برای جلوگیری از بروز مقاومت میکروبی، داروهای آنتی میکروبیال را به موقع و تا پایان دوره درمانی، تحت نظارت پزشک مصرف نمایید.

- توقف خودسرانه مصرف داروهای ضد ایدز باعث می شود درمان بیماری مختل و سخت تر شود و مقاومت دارویی بروز نماید.
- مقاومت میکروبی باعث سخت شدن روند درمان می شود و رعایت بهداشت شخصی و شستشوی دستها می تواند مانع از گسترش آن شود.
- کمک کنیم تا با رعایت بهداشت از ابتلا به بیماری های عفونی پیشگیری شود.
- آنتی بیوتیک ها نباید در بیماری های ویروسی مانند سرماخوردگی و آنفولانزا استفاده شوند.
- مقاومت آنتی بیوتیکی در بین انسان ها، حیوانات و محیط زیست قابل انتقال است.
- اگر فوراً در زمینه پیشگیری از مقاومت میکروبی اقدام نکنیم در آینده، جراحات های جزئی و بیماری های عفونی کشنده خواهد شد.
- همیشه قبل از دریافت آنتی بیوتیک با پزشک و داروساز مشورت کنید.

**در صورت بروز عوارض جانبی در حین مصرف آنتی بیوتیک، برای اطلاع از نحوه انجام اقدامات اولیه، هر چه سریع تر با شماره
تلفن مرکز اطلاع رسانی داروها و سموم 190 و یا اورژانس 115 تماس بگیرید.**

دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت

معاونت غذا و دارو البرز